

שיעורו של מרן ראש הישיבה
רבנו מאיר מאזוז זצוק"ל

בבית הכנסת "אהבת התורה - איש מצליח"
רחוב הרב עוזיאל 43 ב"ב.

בית נאמן

חודש אלול התשס"ז

נושאי השיעור:

א. קריאת 'חק לישראל'. ב. היצר הרע כל דבר עושה אותו גבוה וענק וקשה, עד שאדם מוותר לגמרי. ג. קריאת 'שנים מקרא ואחד תרגום'. ד. מלחמת היצר. ה. לומר סליחות בכוונה. ו. סליחת 'אנא כעב זדוני'. ז. לומר הסליחות והבקשות בכוונה, הצרות מצויות גם בימינו. ח. לומר תודה לאבינו שבשמים. נושאי ההערות: א. מספר המלים והאותיות בתורה. ב. רבי ברוך אפשטיין זצ"ל. ג. רבנו סעדיה גאון ע"ה. ד. רבי נחמן מברסלב זיע"א. ה. נסיעה לאומן. ו. התורה כולה יושר וכולה חכמת חיים. ז. חכמת הדקדוק. ח. רבי מרדכי אמייס הכהן זצ"ל.

יצר הרע כל דבר עושה אותו גבוה וענק וקשה

ב. יצר הרע כל דבר עושה אותו גבוה וענק וקשה והכל, עד שאדם מוותר לגמרי. אותו דבר שנים מקרא ואחד תרגום. אני מכיר אחד שבפרשת וילך מבשר אותי "בשורה טובה" - "אתה יודע? קראתי שנים מקרא ואחד תרגום". נו, פרשת וילך, מה החכמה? כמה פסוקים יש בה? שלושים. אבל נראה אותך בהאזינו, חמשים ושנים פסוקים טוב, אכלת לבן... [כמנין חמשים ושנים]. פרשת "וזאת הברכה" ארבעים ואחד. מגיעה פרשת בראשית - אוה, "ה' ירחם", מאה ארבעים וששה פסוקים כמנין אמציה, מה אני אעשה?! וכשמגיע לך מוטות ומסעי מה עושים?!... אבל תשמע, תסתכל בשעון, ותדע לך שבכל דקה על פי חשבון אדם יכול להגיד חמשה פסוקים שנים מקרא ואחד תרגום. את זה כתב הרב בן ציון אבא שאול (אור לציון חכמה ומוסר עמ' ל"ה, ככה אמרו לי בשמו), ואני אגיד לכם למה. כמה פסוקים יש לנו בתורה כולה? בתנ"ך כולו יש עשרים ושלושה אלף פסוקים, ובתורה יש חמשת אלפים שמונה מאות ארבעים וחמשה.³ וכמה מלים יש בתורה? שבעים ותשעה אלף ומשהו, סימניך "לשוני

3. איך אנחנו זוכרים את זה? "ואור החמה יהיה שבעים כאור שבעת הימים" (ישעיה ל' כ"ו). החמה - ה' חמה, ה' זה חמשת אלפים, ח' - שמונה מאות, מה - ארבעים וחמש, ככה לא תשכחו יותר. אתם רואים את השמש? כשמברכים יוצר המאורות תזכרו מנין "החמה". זה היה כתוב בכל החומשים של פעם. בגמרא (קידושין דף ל' ע"א) כתוב שיש בתורה חמשת אלפים שמונה מאות שמונים ושמונה פסוקים, ויש גירסא בתוספות על פי הרש"ש (שם) שמונת אלפים שמונה מאות שמונים ושמונה. באר רשעים בדורנו ואמרו: אה, לחכמי התלמוד היה שלוש אלפים פסוקים שחסרים לנו... הם משוגעים! אם כדבריהם, למה הגמרא אף פעם לא הביאה את הפסוקים האלה? אז יש תירוץ על הגמרא. אמרו שאנחנו מדברים על פי חלוקת הטעמים שלנו, יש אומרים שבזמן הגמרא חילקו את הטעמים בצורה אחרת. בגמרא בקידושין שם בדף ל' ע"א [הערת המערכת, מרן זצ"ל שאל את הבחורים אם הם זוכרים באיזה דף הובא כן בגמרא, ואחד הבחורים אמר לרבנו שזה בדף ל"ד, ואמר לרבנו: ל"ד? ה' ירחם... זה דף ל'.

כי חק לישראל הוא

א. מי שביקר אבותינו הקדושים אברהם יצחק ויעקב, הוא יברך את כל הבחורים שקנו "חק לישראל" - מלכות. אבל בתנאי שיקראו בו... לא חייבים לקרוא את המשניות בהבנה, זה מה שגרם שאנשים עזבו "חק לישראל". לפעמים אתה מגזים, ולא יוצא כלום. אפשר משנה אחת להבין אותה, [ואת השאר בהבנת המלים בעלמא]. ומהגמרא נבחרו במיוחד קטעים מובנים שיש בהם מוסר, הזוהר גם אותו דבר, יש אפילו את התרגום שלו. וההלכה והמוסר אותו דבר. נביאים זה מההפטרה של פרשת השבוע, [ובמשך השנה קוראים את] משלי כולו. לכן טוב לאדם שיתרגל בזה, ולא יפספס אפילו יום אחד. אני מגיל חמש עשרה עד היום (למעלה מארבעים שנה) אני קורא כל יום חק לישראל עם טלית ותפלין, ואם נאנסתי והייתי מוכרח לצאת, אז אני קורא לפחות תורה נביאים וכתובים. אבל בדרך כלל זה לא יקח יותר מעשריית שעה. ככה כתב רבי יעקב רקאח (בהקדמתו לחק לישראל, הוא היה מרבני לוב לפני מאה וחמשים שנה). כמה זה עשריית שעה? שש דקות. מקסימום עשר דקות. ואת עשר דקות האלה אפשר להתחיל אותם אפילו לפני ברוך שאמר, אם עדיין לא התאסף מנין, אפשר להתחיל לקרוא חק לישראל עם טלית ותפלין. תקרא תורה, נביאים, כתובים, משנה וכו'. מה שאתה יכול לקרוא - תקרא, ותראה אחר כך כמה שזה קל.

1. דרשה זו נמסרה ע"י מרן רבנו הגדול זצ"ל לבחורי ישיבתנו הקדושה תככ"ץ - ישיבה גדולה בחודש אלול התשס"ז. תודתנו נתונה לקו 'בית נאמן' על שמסרו לנו דרשה זו ע"מ לזכות בה את הרבים ושכמ"ה. המערכת.
2. 'חק לישראל' - מלכות יש בו עבודה רבה מאד, לפעמים יש בו שגיאות, אבל יחסית לחוקים אחרים הוא הכי טוב. [וכעת ב"ה יצא לאור 'חק לישראל' המדויק מהדורת 'איש מצליח'. ועיין בירחון או"ת אדר א' תשס"ה סוף סי' ע"א, וניסן תשס"ה סוף סי' צ"ה ודו"ק. המערכת.] לכן כל אחד ואחד יקרא בו.

חידושים נפלאים ומתוקים מכתב יד קדשו של מרן רבנו הגדול זצ"ל על פרשת שופטים

תודתנו נתונה לידידנו ר' הראל זנזורי הי"ו שמסר לנו חידושים אלו על מנת לזכות בהם את הרבים ושכמ"ה. כל הזכויות שמורות.

י"ז ז'. יד העדים תהיה בו בראשונה להמיתו. הטעם בזה שמעתי, שאם העידו בו שקר יתגשו ביותר ויכה אותם לבבם בהיותם הורגים הנאשם בידים על חנם, ובזה יזהרו מאד שלא להעיד שקר אפילו כמלא נימא, משא"כ אם היו מעידים והולכים להם. ונכון.

ובערת הרע מקרבך. כאן כתיב מקרבך לפי שהוא בעיר אחת, אבל לקמן (פסוק י"ב) גבי זקן ממרא כתיב ובערת הרע מישראל לפי שדעותיו עלולים להתפשט בכל ישראל, וחברך חבא אית ליה.

ח'. בין דם לדם בין דין לדין. נ"ב: בין דם לדם שייך לחלק יו"ד (הלכות נדה ודם בהמה חיה ועוף וביצים וכדומה), ובין דין לדין שייך לחלק ח"מ. והמפרשים העיקריים הם הסמ"ע והש"ך (שהיה כהנים) והט"ז (שהיה לוי). וזהו ובאת אל הכהנים הלויים.

ח'-א. כיפלא וגו' בפסוקים אלו

ט"ז י"ח. שופטים ושוטרים תתן לך בכל שעריך וגו' לשבטיך. מלמד שמושיבין דיינים לכל שבט ושבת ובכל עיר ועיר (רש"י). וכתב הרמב"ן: ולא ידעתי פירושו, דכיון שממנים ב"ד בכל עיר ועיר הרי בתי דיינים רבים לכל שבט ושבת. ואולי בא לומר שאם היתה עיר אחת לשני שבטים כירושלים שיש בה חלק ליהודה ולבנימין, שיושיבו בה שני בתי דיינים. ע"כ. וכן כתבו התוס' (סנהדרין דף ט"ז ע"ב) בד"ה שופטים לכל שבט ושבת, שאם יש בעיר אחת משני שבטים עושים שתי סנהדראות. ע"ש. ומכאן מקור מפורש בתורה לשני רבנים ראשיים ושני בתי דיינים בכל עיר בא", אחד ספרדי ואחד אשכנזי או תימני לפי צורך העיר. וכידוע שאין בני עדה זו בקיאים באופיים ובמנהגיהם וברבניהם של בני עדה אחרת. ולא כאלה שנתעצמו לבטל כפילות הרבנים בערי א", וגרמו למעשה שיש ערים שגם רב אחד אין. ועיין מה שכתבתי עוד בזה באור תורה אלול התשמ"ג (דף של"א סע"ב). ע"ש.

כ'. צדק צדק תרדוף. רמז לב"ב הגדול לערעורים הנהוג בימינו. וזהו צדק צדק, שתדוף צדק אחר צדק עד שתגיע להוציא דין לאמתו. ותיבת ערעורים בגימ' ירושלים, שמעמידין אותו בירושלים.

הדלקת נרות	מוצ"ש	ר"ת
י-ם:	18:49	20:01
ח"א:	19:06	20:04
חיפה:	18:56	20:04
ב"ש:	19:05	20:02

לחסייות, להפצה, להנצחות ולקבלת העלון לפנות לפקס 077-3179532 <<<

לומר חמשה פסוקים.

להתחכם על היצה"ר ולקרוא שמו"ת עם טו"ת

ה. ואני עושה ככה, אני קורא שנים מקרא ואחד תרגום, ואני יודע כמה פסוקים יש בפרשה. למשל פרשת כי תבוא יש בה מאה עשרים ושנים פסוקים (כמנין לעבדיו), מאה עשרים ושנים לחלק על חמש - עשרים וארבע דקות. אני מסתכל ואני יודע איפה אני עומד, אם אני מקדים או אם אני מאחר, אם אני קורא לאט או אני קורא מהר. בדרך כלל קצת לפני כן אני מסיים, עשרים דקות. אז אף פעם יצר הרע לא מפריע לי, אני אגיד לו: תשמע ידידי היקר, יותר טוב לקרוא עכשיו מאשר ליל שבת, אז יש כאב ראש, אני עייף, ארדם באמצע הפרשה. או שאקרא ביום שבת ומחכים לי לקידוש, לכן יותר טוב לגמור עכשיו. והוא אומר לי: כן, כן, טוב, תגמור עכשיו מהר... "חזק וברוך". וככה אני הרווחתי שנים מקרא ואחד תרגום עם טלית ותפילין. צריך אדם להתחכם עם היצר הרע, היצר הרע לא מרפה מאתנו. אומר חובות הלבבות (שער יחוד המעשה פ"ה) אתה יסן לו והוא ער לך, אתה נרדם. אתה אומר: אני לומד בישיבה כסא רחמים, שמה לומדים מסורת, ושמה יש רבנים טובים, שמה כותבים חידושים, כל פעם יוצא [קובץ] "משה ואלעזר" ומשה ואהרן... כל מיני חידושים, אז אני מוגן. אין מוגן! אין! יצר הרע לא מרפה מן האדם, "לא תרפני עד בלעי רוקי" (איוב ז', טו), עד הרגע האחרון של בן אדם שעומד למות היצר הרע לא מרפה ממנו.

לא להילחם חזיתית, תעקוף אותו

ו. יש זקן אחד ירא שמים, כשעמד למות אמר: רבותי, אתם יודעים מה אומר לי יצר הרע? אמרו לו: מה אומר לך? אמר להם: הוא אומר לי, תקרא קריאת שמע בקול רם, כדי שאחרי מותך יעשו עליך הספד "תראה איזה צדיק, עד הרגעים האחרונים הוא אומר שמע ישראל בקול רם" איזה צדיק... "אי חסיד אי ענין" (ברכות דף ו' ע"ב), ולכן אני קורא דוקא בלי רעש, כדי לא לתת לו את התאווה שלו. יש אנשים עם תאווה הממוזר עד הרגעים האחרונים שלהם. היה מג'נון אחד שלפני מותו נתן צוואה: "ילדים, לשמור על הירוקים". אתם יודעים מה זה הירוקים? דולרים... כמה שיותר ירוק תשמרו עליו, שנאמר: "ואחר כל ירוק ידרוש". זה פסוק באיוב בפרקים האחרונים (ט"ו, ח), שם הוא מדבר על חיה מסויימת שמחפשת כל ירוק - כל ירוק - לאכול, "ואחר כל ירוק ידרוש". והיום הירוק כבר הלך, הירוק נעשה שחור, מחפשים "ירוראים", תעשה צוואה אחרת... שאדם יפסיק את ההבלים, שיהיה אמת, שיהיה כן, שלא יחפש שבחים, שלא יחפש שטויות, צריך אדם ללמוד בחכמה איך להילחם ביצר הרע, לא להילחם בו חזיתית, קשה מאד להילחם בו, תעקוף אותו, באה מחשבה רעה לבן אדם, אדם רואה או שומע משהו, והיום ה' ירחם הכל פרוץ, מישוה כתב השבוע שהפריצות בדור שלנו ביחס ללפני עשרים שנה גדלה פי מאה! האינטרנט מלוכלך, הפלאפון מלוכלך, העיתונים מלוכלכים, הדיבור מלוכלך. ילדים קטנים שוקעים במ"ט שערי טומאה. מה זה מ"ט? הלוואי מ"ט, שלא ישקעו בצ"ט שערי טומאה... הגענו למצב כזה של "דור שכולו חייב".

שאתה משים וכו'. ותיצ"ר וז"ל: ואולי משום דכתיב בקרא ג' שימות דרשינן לתרווייהו. ע"ש. ואפרי"ן מ'לישנא קמא דספרי הנ"ל דדריש שתהא אימתו עליך משימה הג'.

לא תוכל לתת עליך איש נכרי אשר לא אחיך הוא. הרב תורה תמימה ז"ל הביא המשנה בסוטה (דף מ"א ע"א) מעשה באגריפס המלך שהיה קורא בתורה וכשהגיע ללא תוכל לתת עליך איש נכרי זלגו עיניו דמעות. אמרו לו אל תתיירא אגריפס אחינו אתה. ע"ש. ובפירוש (אות פ"א) הביא מהתוס' שם דהא דק"ל דבאמו מישראל קרינן ביה מקרב אחיך היא רק גבי נשיאות ושררה בעלמא אבל לענין מלך מכיון שחזר וְשָׁנָה הכתוב ביה מקרב אחיך בעינן שיהא אביו ואמו מישראל. והקשה על זה שהרי עיקר הדרשה שאם היתה אמו מישראל קרינן ביה מקרב אחיך איירי במלך וכו' ואיך יסבו התוס' את ענין הדרשה לשררות אחרות וכו'. עכ"ל. ונ"ב: במחכ"ת לא דק בדברי התוס', שהם כתבו להדיא מדסמך משימות למקרב אחיך ש"מ דבעינן בהו מקרב אחיך קצת וכו'. וכונתם דמשום תשים דרשינן כל משימות שאתה משים וכו' ואהא קא קרא דבעינן מקרב אחיך קצת. אבל במלך שנה עליו הכתוב מקרב אחיך תשים עליך מלך, ושם כתוב תשים פעם אחת וקאי על השמת מלך דוקא. וזה פשוט. אבל מה שקשה על דברי התוס' היכן שנה הכתוב במלך, דהא לא כתיב בקרא ב' פעמים מקרב אחיך אלא חד ויזמנא. וי"ל בדוחק.

ט"ז. רק לא ירבה לו סוסים. במדרש עלתה היו"ד של "לא ירבה" ונתרעמה על שלמה המלך ע"ה וכו'. ומקשים דכל הפסוק כולו יש לו להתרעם. ונראה לי דאבלא היו"ד יש לקרוא רק לא רָבָה לו סוסים, והיינו שלפני המשחו למלוכה לא ירבה לו סוסים שאז הוא בעל גאווה ושררה כאבשלום ואדונייה ולא יצילח לרעות את עם ה', אבל אחרי עלותו למלוכה כל הרבותו סוסים ונשים וכסף וזהב וגו' הכל הוא לכבוד העם שיהא מלך תקיף ונורא על כל סביביו, אבל היו"ד שוללת פירוש זה, ולכן נענש שלמה ע"ה

לחשוב על תורה ולא תוכל עם זאת לחשוב אחרת

ז. מה עושים להילחם בזה? יש רבי נחמן מברסלב זכרוננו לברכה שהוא היה צדיק יסוד עולם⁸, ויש לו עצות נפלאות. יש ילדים שמגיעים לגיל מסויים שיצר הרע לא מרפה מהם, "לא תרפני עד בלעי רוקי" (איוב ז', טו). מה עושים? כותב רבי נחמן (או תלמידיו), לא משנה, אבל הוא אמר את זה) שיש לנו מזל שה' ברא את האדם כשהוא לא יכול לחשוב שתי מחשבות בבת אחת, אתה לא יכול לחשוב באותו רגע על הרמב"ם ועל יצר הרע, אי אפשר! אם אתה לומד הרמב"ם, באותו רגע אתה טהור, המחשבה שלך קדושה. כשאתה לומד גמרא, אתה קדוש. כשאתה לומד פסוק, אתה לומד רש"י ואתה מתבונן בו לא תוכל לחשוב דברים אחרים, לכן אם תבוא לך מחשבה זרה, אל תילחם בה! אם תילחם בה, היא תחזור שוב פעם, אלא תסיח דעתך למחשבה אחרת. זה כמו העצה שאומר החפץ החיים (שהשבוע הזה הפטירה שלו) שאם אתה רואה אנשים מדברים לשון הרע, ואתה לא רוצה לדבר לשון הרע (והוא היה צדיק בדבר הזה, הגויים אפילו), מה יעשה? יגיד: רבותי, איזה מזג אויר טוב יש היום, ככה שוכחים את הלשון הרע, מדברים על מזג האויר... ככה זה.

סליחות

ח. עכשיו אני אסביר לכם את הסליחות⁹, אני אקרא לכם עכשיו פיוט מהסליחות.

8. אף על פי שהרב עובדיה שיחה - וגם אני - אומר לא ללכת לאומן, ואסביר לכם למה לא כדאי. אנשים חושבים שבאומן מכפרים על כל עוונותיהם, כתוב בחומש שלהם "ונשא אומן עליו את כל עוונותם אל ארץ גזירה, ושלח את עוונותיהם לאומן" (ע"פ ויקרא ט"ז, כ"ב)... ככה כתוב שם, הם חושבים שאומן זה שעיר המשתלח, כל העוונות שלהם כופרו. מי שהולך לאומן - אליבא דטושים אלה - הוא פטור מלשמוע שופר בראש השנה. יבוא ביום ערב ראש השנה, יצעק: אוי ווי, אוי ווי, ווי. אתם יודעים מאיפה באה המלה 'ווי' שכתובה בספרים של רבי נחמן? (מה אתם צוחקים? לא ראתים את זה שם?) "ומודה ועוזב ירוחם" (משלי כ"ח, יג)... אבל הם לא עוזבים, סתם אומרים 'ווי ווי ווי', וביום ראש השנה בשעה אחת עשרה עוד לא קם. קום טמבל! והוא אומר לך: תשמע, רבי נחמן ע"ה אתמול כיפר לי את הכל... היה שוטה אחד שבא אלי ברחוב לפני כמה שנים, אמר לי: אני אתן לך טלפון של אומן, ביום ערב ראש השנה תטלפן, והיה אם ענה לך הגבאי - טוב מאד, תגיד לו: "תזכיר את שמי על הציון של רבי נחמן", ואם לא ענה לך, אז רבי נחמן שמע את הטלפון... אמרתי לו: אתה מג'נון, אתה משוגע. למה משוגע? רבי נחמן מחכה לטלפון שלי? תגיד לי, השתענעת?! אנחנו מתפללים לרבי נחמן?! אנחנו מתפללים לקב"ה! אבל לרבי נחמן יש לו עצות, יש לו ליקוטי עצות, ויש לו ספר המדות. אבל "ליקוטי מוהר"ן" לא בשביל ילדים! היה מג'נון אחד מסכן, למד עדי שהשגת רחמנא ליצלן. אנשים חושבים שהתורה מביאה שיעון לאדם, התורה כולה ישר וכוהל חכמת חיים. אתם יודעים לאיפה הוא הגיע (זה בחור מהישיבה)? הולך לבית הקברות, עושה מה שעושה שמה, חוזר "ואדמה על ראשו" (שמואל א' ד', י"ב) כמו בר מינן אדם אבל, שם את העפר של בית הקברות עליו וחוזר כמו משוגע... לא יודע מה קרה לו. ולמה עשה ככה? כי הוא לא הולך בדרך ישרה. "איזהו דרך ישרה שיבור לו האדם? כל שהיא תפארת לעושיה ותפארת לו מן האדם" (אבות פק"ב מ' משנה א'). תלמד תורה, תלמד מוסר, תהיה חביב לבריות, תשמור על כל דקה, תלמד, תעשה מעשים טובים, תעזור. זה מה שהתורה מצווה "ומה' ה' דורש ממך כי אם עשות משפט ואהבת חסד והצנע לכת" (מכילתא, ח' ח). מה זה "הצנע לכת"? אחד עושה פרסומת: אתה יודע? אני תרמתי למוסד זה כמה אלפי דולרים. אתה יודע? אני נתתי למסדות האלה כמה קרואונים. בשביל מה אתה מספר לי? מה, אני משלם לך על זה? אתה רוצה פרסומת? די מהפרסומת. מה זה פרסומת? הכל הבלים, הכל שטויות והבלים. תעשה מצוה לשמה! תעשה מצוה בינך ובין הבורא יתברך, אם תעשה ככה אז יהיה "תפארת לעושיה ותפארת לו מן האדם", זה מה שנדרש מהאדם.

9. נסיתי להסביר קצת שבוע שעבר ביום חמישי עם הכיתה שלי, זו כיתה חדשה, והם תלמידי חכמים, יודעים ללמוד, הסברתי להם קצת על יתדות ותנועות. "ידבר על העצים ועל האבנים שנשללה מבנו מלוכה על עשרה שבטים כנגד היו"ד". צא ולמד, לאותם העומדים בדורנו זה למחוק ולסרס פסוקים שלמים מן התורה באיסור ממזרים ובנישואין אזרחיים וכו', מה יהא בסופם. ודע כי כל מלך נידון במעשיו הפרטיים כיחיד ובמעשיו הכלליים כמלך, וזה החילוק בין שאול המלך לדוד ע"ה, וזהו שאמרו בגמ' (יומא דף כ"ב ע"ב) שאול באחת ועלתה לו דוד בשנים ולא עלתה לו. כי חטאי שאול ושלמה בדבר הנוגע למלוכה או מפחד העם או להיפך בלאוין של מלך, ואם המלכים עוברים על מצוות המלך מי יקיים את המצוות הנ"ל, ולכן לא ויתר הקב"ה על זה. משא"כ בדוד.

י"ז. ולא ירבה לו נשים. הרמב"ם בהלכות מלכים פ"ג ה"ב כתב מפי השמועה למדו שהוא לוקח עד ששנה עשרה נשים בין הנשים ופילגשים הכל שמנה עשרה. הראב"ד בהשגות חולק וסובר ד"ח חוץ מן הפילגשים הן. וכתב הרדב"ז שלפי שיטת רבינו לא נשא דוד בירושלים אלא בת שבע ואחרת. והיו לו שמונה נשים, שהרי עשר פילגשים הניח לשמור את הבית וכו' (כמבואר בשמואל ב' ט"ו ט"ז). ויש קצת דוחק לשיטת הראב"ד, שלא נתפרש בכתוב מי הן הנשים שלקח ואם היו לו בנים מהן זולת בת שבע. ובשלמה לפי שיטת רבינו שלא לקח אלא שתיים, אחת נתפרש [שמה] בת שבע, ואחת שמא לא היו לה בנים, אבל עשר נשים לא היה שתיק קרא מנייניה וכו'. ע"ש. ואני מצאתי בס"ד זו האמת שהשאר הרדב"ז בעילום שם, והיא רצפה בת איה, דכתיב (בשמואל ב' כ"א י"א) ויוגד לדוד את אשר עשתה רצפה בת איה פילגש שאול (שלקחה את השק והטתה אותו על בניה שנהרגו ולא ניתנו לקבורה כמה חדשים רח"ל), וילך דוד ויקח את עצמות שאול ואת עצמות יהונתן בנו וגו'. וכתב רד"ק שם בשם המדרש שראה כי אשת חיל היתה ולקחה לאשה. ע"ש. ולפ"י פסקינן לקרא בסכינא חריפא: ויוגד לדוד את אשר עשתה רצפה וגו' וילך דוד ויקח [אותה לאשה], ולקח גם את עצמות שאול וגו'. ואע"פ שלא נמצא מדרש

בצרות, יתומים ואלמנות, יונקי שדיים, גמולי חלב, תינוקות של בית רבן. הכל שייך גם היום.

ט. אבל לא זה מה שאני רוצה להגיד, היום עמדת על דבר נורא בתפלה. בסליחות אומרים "עשה למען ישראל העניים. עשה למען ישראל הדלים. עשה למען ישראל השרויים בצרות. עשה למען יתומים ואלמנות. עשה למען יונקי שדיים. עשה למען גמולי חלב. עשה למען תינוקות של בית רבן שלא חטאו". השבוע ספר בשם הרב אלישיב (שיהיה בריא) שהמחלה הידועה רחמנא ליצלן עושה שמות בארץ ישראל. אמר: "לא היה דור כזה". מה שאני הכרת בתנוס (יצאתי משם בן עשרים ושש) רק חולה וחצי חולה¹⁰, [והיום המצב חמור בעוונות]. עכשיו תראו איך אדם מתפלל תפלה

10. אחד שהיה לו את המחלה זה ראש הממשלה - הנשיא בורגיה, היה לו את המחלה - סרטן לא אליכם בגרון. כשהמחלה שלו מתגברת הוא נוטע לפריז, (זה המקום, אין אמריקה, מיגר באמריקה? בפריז גם יש רופאים), אבל לפני שנוטע הוא מטלפן לרב הראשי של תונס - **רבי מרדכי אמיס הכהן**. (שרבי כלפון ע"ה לא היה כותב הרה"ג לאף אחד חוץ ממנו, היה אומר "אין לנו הרה"גים בדור שלנו". יש 'החור'ש', 'הדור'מ', 'החור'י, 'והמור'י. מה זה 'המור'י? 'המשכיל ונבון', כשאדם לומד יותר נעשה - 'החור'י. מה זה 'החור'י? חון תחון? ... 'החכם ונבון'. כשלומד יותר נעשה 'החור'ש'. מה זה 'החור'ש'? 'החכם ושלם'. כשלומד יותר נעשה 'החור'ש' והכולל, לא לומד ככולל... הם לא היו לומדים ככולל, אלא הוא כולל הרבה דברים, יודע הרבה דברים, יודע להסביר, יודע לעיין, יודע לכתוב, יודע לפסוק וכו'. ואם הוא נעשה דיין קוראים לו 'החור'ש' והדור'מ' והכולל. אבל 'הרה"ג'?" ו'הרה"ג' זה לא 'הגאון', אלא 'הגדול' - 'הרב הגדול'. אין לנו הרב הגדול חוץ מרבי אמיס שהיה כותב עליו 'הרה"ג', הוא היה צעיר ממנו בשנים עשרה שנה, **אבל רבי כלפון ראה אותו חורף וחכם, לכן הוא היה כותב לו הרה"ג**, בורגיה להבדיל מטלפן אליו ואומר לו: כבוד הרב, אני לא מרגיש טוב, תעשה לי טובה ותתפלל עלי. הרב מתפלל, הוא הולך שמה, חותכים לו את הבעיה, חוזר בריא. עושה מסיבה ו**שם את הרב על יד ימינו, לכל הערבים השרים והנגידים והסגנים משמאלו**. והם לוחשים לו: בורגיה, 'דחילך', לא ככה עושים, הם ערבים, ואתה שם יהודי מימין! והוא היה אומר להם: **"תתביישו לכם! בזכותו אני חי"**. אתם יודעים כמה שנים חי הבורגיה הזה? תשעים ושבע שנים! ארבעים שנה עם הסרטן ולא קרה לו כלום, כי יש לו ברכה מהרב. וגם הוא היה טוב ליהודים, לא טוב מאד, הוא לא היה בסדר, עשה להם הרבה צרות. אבל ביום מלחמת ששת הימים הוא הכריז "מי שיגע בשערה של יהודי, יתלה". כי שש שעות מהצהריים עד הערב עשו שמות, פרצו תנויות, שרפו ספרי תורה, פרצו בתים. מאה וחמשה עשר ספרי תורה נשרפו ביום שני כ"ו באייר תשכ"ז. אמרו הארורים: היום התחלנו בממון, ובערב נעשה נפשות. אבל בשעה שש הופיע בורגיה בטלויזיה של תונס ואמר להם: רבותי! אין לנו שום קשר למה שקורה בישראל, היהודים כאן הם נתינים שלי - תוניסאים, מי שיפגע ביהודי - דמו בראשו! וגדמה לי שיש כאלה שאפילו תלה אותם, פחד מוות היה. על זה נתנו לו מן השמים תשעים ושבע שנים.

והיה יהודי תלמיד שלי, הייתי גוער בו כמו כל התלמידים, (לא הייתי גותן לאף אחד להתפנק). פעם נתתי לו מכה (וגם אחרי המכה ליטפתי אותם, הייתי מחבב אותם. הייתי אומר להם: אתה יודע למה הכיתי אותך? היה פעם איזה בחור שהביא לי מחברת כולה קשקושים, שאלתי אותו: מי קשקש?

ואני אומר לכם את המשקל שלו. אדם צריך להתפלל לפני הקב"ה. כשאתם קוראים סליחות, אז יש כאלה חוקרים - הסליחה הזאת מי כתב אותה? "שבט יהודה בדוחק ובצער" הסימן שלה **שמעיה**. מי זה שמעיה? (לא מיישיבת "בית שמעיה", ודאי שלא...) זה חכם קדמון. ו"אנא כעב זדוני" אתם יודעים את המנגינה שלה? "אנא כעב" לא "כעב" - כמו עב של זדוני. אני אסביר לכם למה, אם תאמר "כעב זדוני" הכוונה כמו עב של זדוני, לא, אלא "אנא, כעב, זדוני תמחהו" - אנא הקב"ה! תמחוק את הזדון שלי כמו ענו, "מחיתי כעב פשעך" (ישעיה מ"ד, כ"ב). והמשקל שלו הוא שש תנועות וחרוז פנימי, ועוד שלש תנועות - **א-נא, נא, כ-עב, זדו-ני** (ז"ן זה שוא, והוא לא בא בחשבון) - שש תנועות, **תמ-ח-הו** - שלש. זה הכלל שמחבר את כל הפיוט כולו. אתם לא רואים כמה זה מתוק? אני חוזר מיד לנושא, אבל כשאני גולש לחרוזים יש בהם מתיקות מיוחדת... אין לכם חוש טעם, מה אני אעשה?! כמה בכם אוהבים ללמוד דברים כאלה? אחד, שנים, חצי אחד? ... אז אני אסביר לכם קצת, רק לטעום, כי **אבא ע"ה** היה אוהב ללמד לנו את זה, חוזר על הכלל עד שנלמד. "אנא כעב זדוני" - שש תנועות (השוא לא בא בחשבון), "תמחהו" - שלש. כל השיר כולו בנוי ככה, שש ושלש, שש ושלש. **"וסלחת לעוני"** זה פסוק (תהלים כ"ה, י"א) - "יָסֻסְ וְיֹאזֵה שׁוֹא לֹא בֹא בַחֲשׁבוֹן, סֶל חָתָּה - כִּמָּה יֵשׁ לָנוּ? שֶׁלֹּשׁ. לֶךְ-עוֹנֵי - שֶׁלֹּשׁ [החטף כמו שוא, לא בא בחשבון], ביחד זה שש. (ו"נ" זה כמו "זדוני" בדיוק, זה חרוז של זדוני). **"כִּי רַב הוּא"** - שלש. אז ככה הסדר: שש, חרוז פנימי, ושלש. שש, חרוז פנימי ושלש. **"אֵיךְ יִמָּחַה וְנִכְתָּב"** - שש. **"לְמֹלֵא אֲבִי"** - שלש. **"כִּי אֵין בְּלִבּוֹ מַחְשָׁב"** - שש. **"כִּמְחָשְׁבִי"** - שלש. **"לְמַחֲוֹת מֵאֲשֶׁר כָּתַב"** - שש. **"לְיוֹם רִיבִי"** - שלש. **"כִּי הַמִּכְתָּב מִכְתָּב"** - שש. **"אֲלֵקִים הוּא"** - שלש. **כל השיר כולו בנוי ככה, הפסוקים והמשקל והניקוד וההכמה, ואת זה עשה חכם ששמו רבי משה אבן עזרא, חברו של רבי יהודה הלוי.**

לכוין מאד ב-עשה למען ישראל העניים, הדלים, השרויים

(ע"פ מלכים א' ה', י"ג)... מה נעשה?! מה, אני אקח אותם כל שבוע נעשה להם שעה דקדוק? **מי שאינו אוהב ללמוד אין מה לעשות.** פעם הרבי שלנו ע"ה כשהיינו בגיל שבע שמונה אמר לנו: "אתם תכלו לרבי דוד ברדא וילמד אתכם דקדוק" ודפק על השלחן. כי מה זה דקדוק בערבית? יְדֻקָּק פירושו מי שדופק על השלחן... אז יש כאלה שלא יודעים להעריך מה זה דקדוק. היה לי תלמיד שלמד טוב בישיבה, הייתה כיתה קטנה בת שלשה תלמידים והוא מהטובים, ועכשיו הוא מתחרט. הוא אומר לי: **לא ידעתי להעריך את הדקדוק שלמדנו.** אבל יש לו חשיבה טובה מאד, ישרה ואמתית, קולע אל השערה, כותב מכתבים בסגנון יפה מאד. למה לא למד? כי דקדוק הוא לא ידע להעריך, מה זה דקדוק? **אבל אדם צריך להעריך כל דבר.**

זה לפנינו בשום מקום, נאמן עלינו הרד"ק. וזה נעלם מהגאון הרש"ש ביבמות (דף כ"א ע"א) שכתב: לא ידעתי מנ"ל להירושלמי דנשי אדוניך קאי על רצפה דוקא. ע"ש. ולא זכר דברי הרד"ק. אולם המדרש הנ"ל קשה מאד למה פסקיה לקרא בסכינא חריפא. ואע"פ שמצינו כיו"ב בשבת (דף פ"ח סע"א) בשעה שהקדימו ישראל נעשה לנשמע קשרו להם מלאכי השרת שני כתרים לכל אחד וכו', וכולן זכה משה ונטלן, דכתיב ויתנצלו בני ישראל את עדים מהר חורב, וסמך ליה ומשה יקח (ע"ש בפירוש"י לפירושא קמא), מ"מ כאן מוזר מאד שאחר שהרג את בניה ארמוני ומפיבושת ביד הגבעונים יחזור ויקחה לו לאשה, ומה הכריחם לדרש זה (ואם מפרשים ר"ל את עצמות שאול הכוונה לאשתו שהיא עצם מעצמיו ובשר מבשרו, מה נעשה בעצמות יהונתן). אולם לפי האמור מיושב כמין חומר בס"ד, שזה קשור לדרשה אחרת בסנהדרין (דף כ"ב ע"א) שאבישג אמרה לדוד גינסבן (שישא אותה לאשה), אמר לה אסירת לי (שכבר נשאתי שמונה עשרה רש"י), כי אבישג חשבה כשיטת הראב"ד דכהנה וכהנה דומיא דידהו קאמר, דהיינו ח"ו נשים חוץ מהפילגשים. ודוד אמר לה אסירת לי, דזיל בתר טעמא, דכתיב ולא יסור לבבו, וא"כ אין הבדל בין נשים לפילגשים, ואדרבא פילגשים גרע טפי, כמ"ש בגיטין (דף י"ג ע"א) זילא ליה שכיחא ליה וכו'. והוא כבר נשא שש נשים, והשביעית בת שבע, והשמינית רצפה בת איה, ועוד עשר פילגשים, הרי ח"ו. ולכן דרשו חז"ל שלקח את רצפה לאשה. ודרשות חז"ל משלימות זו את זו, שדברי תורה עניים במקומן ועשירים במקום אחר. ומוכח כשיטת הרמב"ם. ודו"ק.

י"ח. והיה כשבתו. בגימ' **רבי משה בן מימון**. וסמך ליה וכתב לו את משנה התורה וגו'. (שמעתי מרב"ך זצ"ל).

י"ח ח'. כחלק. כתב הרב נהר שלום: ב' במסרה, חלק כחלק יאכלו, וכחלק היושב על הכלים (שמואל א' ל' כ"ד). רמז דהלוי אע"פ שהוא בן חמשים ואינו עובד עבודה אלא שומר במקדש, חולק עם אחיו כמו היושב שומר על הכלים שהוא לוקח חלק בבזה עם

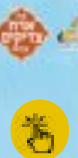
אנשי הצבא. ע"כ. ומ"ש ב' במסרה, כ"כ בעל הטורים. אבל במסרה הם ג', שטים כחלק, חלק כחלק יאכלו, כחלק היורד במלחמה (שמואל א' ל' כ"ד). וחד וכחלק היושב על הכלים (שם) בוי"ו. גם מה שכתב הרב דהלוי שהוא בן חמשים חולק עם אחיו וכו', תמוה דקרא ככהן קאי ולא בלוי וכפירש"י בפסוק ו' ז' ח'. וכן יש להעיר על דבריו לעיל בסמוך. וצ"נ.

י"ג. תמים תהיה. בגימ' הוי"ה אדנ"י כפול עשר כנגד י' ספירות. שתמיד לכוין לייחד הדודים בכל עשר ספירות. **תמים תהיה עם ה' אלהיך** (עם התיבות) בגימ' **שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד.**

תמים תהיה עם ה' אלהיך. פירש רש"י: התהלך עמו בתמימות ותצפה לו ולא תחקור אחר העתידות, אלא כל מה שיבוא עליך קבל בתמימות "ואז תהיה עמו ולחלקו". ע"כ. למה חילק רש"י את הפסוק לשני משפטים ולא פירש שהכל מאמר אחד? אלא לפי שתיבת תהיה בטעם זקף קטן (שהוא מפסיק גדול אחרי האתנה), ואם הכל משפט אחד היה צריך להיות "תמים תהיה" בדרגא תביר. ומזה הכריח רש"י שהם שני מאמרים וכך פירושו: תמים תהיה [ואז אתה] עם ה' אלהיך. ודו"ק.

ט"ו. נביא מקרבך מאחיך כמני. חסר ו'. כי לא קם נביא עוד בישראל כמשה, והכוונה כמו שאני מקרבך מאחיך וכו' כפירש"י. ועוד ראיתי רמז **כמני** בגימ' **אלהינו הנביא**. וסיים הכתוב **אליו תשמעון** - גם בנבואה וגם בהלכה, כמו שדרשו תיק"ו **תשיב** יתרץ קושיות ובעיות. דאע"ג דלא בשמים היא מ"מ מצין למילף מחכמתיה דאלהיו וכמו שכתבתי בהקדמתי לשו"ת צחק ירנן ח"א בסופה. ע"ש. ולכן נקרא **אלהינו הנביא** בתוספת ה"א בגימ' **חכם**, שהוא גם נביא וגם חכם. אבל בעלמא חכם עדיף מנביא שהוא עודף במספרו ה'. והיינו כמוני, שמשנה רבנו ע"ה היה אב בחכמה ואב בנביאות (גמלה דף י"ג ע"א).

נביא מקרבך מאחיך וגו'. נ"ב **מקרבך מאחיך** בגימ' **אמת**. כלומר נביא אמת כמוני.

מוקדי מכירת ספרי מכון אורח צדיקים ברחבי הארץ:

מוקד מרכזי מושב ברכיה מוסדות "חכמת רחמים" 08-6727523 / 9105* שלוחה 6

תחנות	פוליסים	קריית גת	באר שבע	תל אביב
• הרב יהודה חזק • הספריה הספרדית רח 052-767-9515 082-537-2265	• הרב משה כהן • נבגות שאול רח' קהתי 054-844-9460	• חושבת סהרה 050-412-2763	• רחוב דושיה שבט 79, שכונת בלית 050-3020444 • מ"ר גורן • ישיבת "כסא רחמים" רח' עזריאל 26 054-8003203	• כתאום עם המוקד בברכיה 053-2527692 • רחוב זלמן שיר 054-8003203

והרסו אותו¹¹, אתה אומר שרע לך? לך תראה מה זה רע. אבל אם אדם להיפך, יש לו קצת רע אבל הוא מחפש את הטוב, לא ישקר, הוא סובל, שואלים אותו: איך אתה מרגיש? והוא אומר: "הכל בסדר"¹². אתה משקר, למה אתה משקר? אתה אומר "הכל בסדר" ואתה סובל? לא, אלא תאמר "תודה". שהייתי יכול להיות הרבה יותר גרוע, לכן אני מודה. יש לי דברים טובים בחיים". אז מה אומרים לך בשמים? זה טוב? תיקח עוד יותר טוב... בוא נראה לך מה זה טוב... תמיד תלמד להודות. "הטוב שמך ולך נאה להודות". כשתודה לקב"ה הוא יאמר לך: אתה קיבלת מעט ואתה מודה? יש הרבה יותר. כמה יש לך כסף? מאה מיליארד דולר זה דברים בטלים... אפילו אדם שלומד בממלכת דתי מגיע לו, איך כותבים ממלכת דתי בראשי תיבות? ממ"ד. ראשי תיבות מאה מיליארד דולר... אבל אתה לומד במקום חרדי, מגיע לך מאה מליון מיליארד... מה הבעיה? (ויש אחד כזה שלמד במקום חרדי ויש לו דבר כזה, לביוב שיהיה בריא). יש בעיות לקב"ה לתת? **אבל תלמד להגיד תודה, אל תקנא במי שיש לו יותר, אל תקנא כי הכל הבל וריק. תמיד תאמר: תודה, ברוך ה' יש לנו מה לאכול, לחם לאכול ובגד ללבוש, יש לנו ילדים שיהיו בריאים, יש לנו תלמידים, יש לנו תורה. מי היה נותן לנו ישיבה כזאת במקום אחר? הרב עובדיה (שיחיה) אמר: איך מצליחים לקיים את "כסא רחמים" בבני ברק? כל האשכנזים בולעים אותם... "כבשה אחת בין שבעים זאבים" (אסתר רבה פ"א אות י"א), אבל הם לא בולעים אותנו. רק הם אומרים: זה ישיבה? לא יודעים ללמוד... תודה, לא יודעים ללמוד? **כשיצאו תלמידים של אמת מכאן אז נראה מי יודע ללמוד אנחנו או אתם...** היה לנו גאון אחד שלא היה כמוהו בשום מקום, אבל מה לעשות? הטיילו בו עין הרע. לכן צריך להיות בצנעא. "האי צורבא מרבנן דמי לפרציא דתותי קלא כיון דנבט נבט" (תענית דף ד' ע"א). תלמיד חכם דומה לגרעין שמתחת לאדמה, אם הוא נובט - הוא נובט. בעזרת ה' כולכם תעלו מעלה מעלה, ותזכו אתם וכל עם ישראל לשנה טובה ומבורכת. תזכו לשנים רבות נעימות וטובות.**

11. נמצא ב"כף הקלע", לא שמים ולא ארץ. אתם חושבים שזו שמחה?! זו טיפשות איזומה. הרופאים הכי טובים גויסו, שכחתי את השם של מנהל בית החולים, שום דבר, הרס את הבן אדם. **שדע מה הבן אדם מסוגל**, כשהיה בריא היה 'בולדוזר', כולם רועדים ממנו. אמר: "אני לא מבקש סליחה ממגורשי גוש קטיף, שילכו כולם". אני אבקש סליחה! כולם רועדים, ואיפה הוא? "ראיתי את ההרים והנה רועדים וכל הגבעות תתמוגגנה" (ע"פ ירמיה ד', כ"ד). **בן אדם אפס**.

12. פעם שאלו את **הרב גד נבון** זכרונו לברכה [הרב הראשי לצה"ל] איך העניינים בצבא? והוא מרוקאי (שיחיה בריא, זקן מופלג), אומר הכל מלרע, (ככה עשו ציטוט ממנו) "השבת בסדר [מלרע], הצניעות בסדר, הכשרות בסדר, הכל בסדר..."

שנכתבה לפני אלף שנה בזמן הגאונים, ותראו איך התיאור מצמרר. "עשה למען ישראל העניים" - יש אנשים עניים, יש הרבה מאד עניים. השנה [תשס"ז] העלו את המחיר של הלחם בארבעים אגורות, ומה זה ארבעים אגורות? עשרה סנט, פחות מעשירית הדולר (הדולר ארבעה שקלים ומשהו), כשהעלו את המחיר של הלחם איזה רעש היה במדינה! אלי ישי (שר התמ"ת) אמר: מה נעשה? אין כסף, אין יותר לחם אחיד, תקחו לחם אחר, לחם פרוס. אמרו: זה עולה יותר. וויכוחים וויכוחים, **אין אפשרות לשלם ארבעים אגורות נוספות לחם!** כי אין לאנשים מה לאכול. זה "ישראל העניים". לכן אומרים בתפלה "ראה בעני עמך ישראל". **כשאדם אומר את זה צריך לכוון. שלא יאמר: פעם היו עניים**, היום ברוך ה' יש לנו ביטוח לאומי. מה זה ביטוח לאומי? קיצצו את קצבת הילדים למחצה לשליש ולרביע. ומה קרה לישראל העניים? חלה בעל הבית במחלה, ונהיה - "ישראל הדלים", הוא נעשה יותר דל, למה יותר דל? כי הוא צריך הוצאות עכשיו, הוא הולך לרופא פרטי, לוקח תרופות מכאן ותרופות מכאן, סל הבריאות וסל המחלות... מה יעשה? זה "ישראל הדלים". ומה עושים ישראל הדלים? נוסע מארץ ישראל לחוץ לארץ, אולי יעשו ניתוח, אולי יצליח, עושים מודעות של הרבנים, שאומרים: "כל אחד יתרום, כל אחד יתרום". הוא משכן את הבית שלו, חזר, והניתוח לא תמיד מצליח, זה "השרויים בצרות". אחר כך מסכן, הלך בעל הבית, אז זה "תומים ואלמנות" - השאיר יתומים, השאיר אלמנות. ואחר כך ביתומים האלה יש כמה סוגים, יש תינוקות יונקי שדים בני כמה חדשים, זה "יונקי שדים". יש ילד בן שנה וחצי - "גמולי חלב". יש ילדים בתלמוד תורה - "תינוקות של בית רבן שלא חטאו". **אתם חושבים שהדברים האלה נאמרו פעם לפני אלף שנה? זה אקטואלי! כל יום יש דברים כאלה.**

לומר תודה לאבינו שבשמים

י. אדם צריך להתפלל מקירות לב, ממעקמי הלב, **צריך להתפלל וצריך להתחנן בשביל שהקב"ה יעניק לנו שנה טובה**. הוא לא יעניק אותה ככה "על מדרך", צריכים להתפלל! **כשאדם מתפלל בדמעות, ומתפלל מקירות לבו, בשמים מסתכלים על זה**. אפילו לא כולם מתפללים, אלא יהיו עשרה מתפללים, אחד פה ואחד שם ואחד בפנוביץ, לא משנה איפה, אבל **מתפללים מכל הלב, הקב"ה נותן. הוא נותן והוא רוצה שנדע להגיד תודה**, אם אנחנו לא נדע להגיד תודה אז אתם "טמבלים", אתם לא שוים. אדם שנותן תודה, הקב"ה נותן לו. **הרב עובדיה** (שיחיה) אומר ככה, אומר: אדם שעושים לו נס מן השמים, והוא אומר "תודה רבה", נכון שהפרופסור טיפל, אבל אם [אתה רבש"ע] לא בירכתו לא את הידים באותו רגע, היה יכול לעשות שגיאה חמורה, אז אני נותן לך תודה. מה עושה הקב"ה? נותן לו עוד נסים! איך למדנו את זה? "נתת ליראך נס להתנוסס" (תהלים ס"ו). נס ועוד נס ועוד נס.

לדעת להודות גם במצבים פחות טובים

יא. יש עוד רעיון והוא מאד נפלא, אדם שנמצא בצער אומר: או איזה צער, איזה חיים אני, מרים כלענה. אז אומרים לו מהשמים: זה חיים מרים? יש צער הרבה יותר גדול, בוא תראה אנשים שהם לא יכולים לזוז, אנשים שהם לא חיים ולא מתים, בוא תראה את ראש הממשלה [אריק שרון] שעשרים רופאים טיפלו בו

אמר: לא אני. נתתי לו מכה, דמע ובכה ובכה, ואני חכיתי לו עד שיגמור לבכות. אחרי שגמר אמרתי לו: בוא הנה, למה נתתי לך מכה? אמר לי: כי קשקשתי. אמרתי לו: לא, בשביל זה לא נותנים. שאל אותי: אז למה נתתי לי? אמרתי לו: כי שיקרת! אם אמרת לי "אני קשקשתי" אז העונש שלך היה כפל. לך תקנה שתי מחברות, כדי שיהיה אחת לקשקוש ואחת לכתובה... אבל אתה שיקרת, **על שקר מגיע לך מכה**. ככה זה. **חינכתי אותך לדבר אמת**, הבחור הזה היה קצת מפרע, והיה הרב **ניסן פינסון ע"ה** אומר לי: "אל תיגע בו, אל תיגע בו, תוותר לו". אמרתי לו: למה? מה יש לו? מה הוא מיוחד. אחר כך אמר לי: זה עבר את המחלה, הייתה לו את המחלה ועכשיו הוא החלים ממנה. אחרי שעליתי שמעתי שהוא הלך, "חסרה" ה' ירחם.

למה כ"י שרצה להגיע ברבנות בחד ללמוד כשיאמרו?

פשיטא.

1. קב"ה

2. תורה

3. חכמה

4. ספרות

5. חסידות

6. חסידות

1. חסידות

2. חסידות

3. חסידות

4. חסידות

5. חסידות

6. חסידות

1. חסידות

2. חסידות

3. חסידות

4. חסידות

5. חסידות

6. חסידות

1. חסידות

2. חסידות

3. חסידות

4. חסידות

5. חסידות

6. חסידות

1. חסידות

2. חסידות

3. חסידות

4. חסידות

5. חסידות

6. חסידות

1. חסידות

2. חסידות

3. חסידות

4. חסידות

5. חסידות

6. חסידות

פתיחת הלימודים בס"ד ברי' אלול

להגשמת שאיפות התקשר עכשיו:

03-3801 122

055-664-2170

להיות חזן

ב-4 שעות בלבד!

ע"י שני רבנים

1. חסידות

2. חסידות

3. חסידות

4. חסידות

5. חסידות

6. חסידות

1. חסידות

2. חסידות

3. חסידות

4. חסידות

5. חסידות

6. חסידות

1. חסידות

2. חסידות

3. חסידות

4. חסידות

5. חסידות

6. חסידות

1. חסידות

2. חסידות

3. חסידות

4. חסידות

5. חסידות

6. חסידות

1. חסידות

2. חסידות

3. חסידות

4. חסידות

5. חסידות

6. חסידות

1. חסידות

2. חסידות

3. חסידות

4. חסידות

5. חסידות

6. חסידות

מזמור שיר

לקורס הקרוב אליך

058-4143933

לקחית

את גזר הדין!

"ידוע בספרי חקבלה כי אחד התיקונים הגדולים ביותר
לבטל מהאדם את הגזרות ולקבלתו את מצוות
אברות, פרנסה והצלחה
זה פדיון נפש..."

judizroom 053-7162350

בע"ה מידי יום עורכים פדיון נפש המסוגל לישועות
על פי הסדר שתיקן מרן החיד"א ע"י רבני הישיבה שליט"א

פדיון נפש פרטי

פדיון נפש כללי

160 ש"ח לשם

52 ש"ח לשם

או בעמדות
נדרים פלוס

08-6727523

(אפשר לשלוח הודעה, רו קווי, מענה 24 שעות)

למסירת
שמות
התקשרו:

לצית לדעת תורה

ובאת אל הכהנים הלויים ואל השפט אשר יהיה בימים ההם ודרשת והגידו לך את דבר המשפט. ועשית על פי הדבר אשר יגידו לך מן המקום ההוא אשר יבחר ה' ושמרת לעשות ככל אשר יורה. על פי התורה אשר יורה ועל המשפט אשר יאמרו לך תעשה לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך ימיו ושמאל (דברים י"ז, ט"א).

ועשית - לא תסור

כאשר יש לאדם איזו בעיה או שאלה, דיו ודברים עם חברו, הולך אל הכהן או אל השופט ודן את דינו. וצריך להבין, מדוע המשיך הפסוק ואמר: "לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך ימיו ושמאל"? הרי די במה שאמר קדם ונעשית על פי הדבר אשר יגידו לך? באר רש"י על פי המדרש (ספרי דף קנ"ד ע"א): "ללמד שאפילו יאמר לך על ימיו שהוא שמאל ועל שמאל שהוא ימיו שאתה מצוה לשמוע לו, וכל שכן כשאומר לך על ימיו ימיו ועל שמאל שמאל. והדברים צריכים באור, מדוע שהחכם יאמר על ימיו שהוא שמאל ועל שמאל שהוא ימיו?"

ראיתי על זה באור יפה. כאשר אדם עומד מול חברו, צד ימין שלו הוא מול שמאלו של חברו וימינו של חברו הוא מול שמאלו. לעמת זאת כשהם עומדים אחד לצד השני ימין ושמאל שלהם שווים. לפי זה כך כונת המדרש: כאשר אדם רואה שהחכם מורה לו על ימין שהוא שמאל, הוא מכיין שהוא עומד מולו, הוא לא רואה את הדברים באותה ראייה. מתי החכם יאמר על ימין שהוא ימיו? כאשר האדם יהיה לצדו - כלומר בדרגה שלו, שיגדל ויעלה במעלות התורה, אזי הם יראו את הדברים באור אחד.

מהיכן למדו זאת חז"ל? אומר מר זקני רבנו **רמיה חי חויה הכהן זצ"ל** בספרו "מנחת כהן", שהפסוק היה צריך לומר: "לא תסור ימין ושמאל מן הדבר אשר יגידו לך", למה נאמר: "לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך ימין ושמאל"? מדוע הסמיך את המלים "יגידו לך" למלים "ימין ושמאל"? אלא לומר אפילו יגידו לך על ימין שהוא שמאל ועל שמאל שהוא ימין צריך לשמוע לדבריהם, שהם היוצעים מה דיו ומה זה שמאל.

אפלו מטעים

הרמב"ו הסביר את זה, שאפלו תחשב בלבך שהחכמים טועים והדבר פשוט בעיניך כמו שנראה לך על ימין ועל שמאל, עם זאת אם אמרו לך לעשות הפוך כף תעשה. אין זה עניינך אם הם טועים או לא, הם קוראים בשם ה' ואתה צריך לשמוע להם. במשנה מובא (ראש השנה סוף פרק ב'), ששנה אחת היה וכו' בין רבי יהושע לבין רבן גמליאל מתי חל ראש השנה, ועל פי זה מתי יחול יום הכפורים. רבן גמליאל קבע מתי יהיה ראש השנה, ורבי יהושע לא הסכים איתו, לפי דרכו יצא לו שראש השנה חל יום אחר. לפני יום כפור, שלח לו רבן גמליאל שיבא לפניו במקלו ובתרמילו ביום הכפורים שחל להיות בחשבוננו, להראות שהוא מקבל את דברי הנשיא רבן גמליאל. רבי יהושע התחלחל מזה, הרי בשבילי זהו יום הכפורים! הוא יחלל את היום הקדוש הזה! עד שבא רבי עקיבא, הרגיע אותו ואמר לו: "כתוב: 'אלה מועדי ה' מקראי קדש אשר תקראו אתם במועדי' (ויקרא כ"ג, ד'), לא כתוב **אתם** אלא **אתם** (בלי ואי), אפסר לקרא את זה **אתם**, אתם תקבעו את המועדים, אתם אפלו שונגים אתם אפלו מזידים אתם אפלו מטעים. הכל מסכים מן השמים".

זה מה שאמרו אפלו על ימין שהוא שמאל ושמאל שהוא ימין, בכל מקרה גם אם החכמים טעו חלילה בדיו, מן השמים מסכימים על ידיהם.

לסבל טעות

עוד ראיתי דבר יפה בספר החנוף (מצוה תצ"ו), ולפי הבנתו זה הפשט הפשוט בדברי המדרש. הוא כותב שטעם המצוה הוא, מפני שדעות בני אדם חלוקות זו מזו ולעולם לא יגיעו לדעה אחת. רצה ה' שלא תהא התורה מסורה לפרשנות אצל כלם שאז תרבה המחלוקת. לכן הקדוש ברוך הוא אדון כל החכמות, השלים את התורה על ידי החכמים איש מפי איש, וכל העם ילך אחריהם. מהטעם הזה במצוה זו בארו חז"ל: "לא תסור ממנו ימיו ושמאל" - אפלו יאמרו לך על ימין שהוא שמאל לא תסור ממנו. כלומר אפלו אם הם יהיו טועים בדבר אחד, גידו אין ראוי לנו לחלוק עליהם, וטוב לסבל טעות אחת ובשאר הדברים נעשה נכון על פי דעת תורה אמתית. מאשר שכל אחד יעשה לפי דעתו ויהיה חלילה חיבוך הדת. כמו כן, מהטעם הזה נצטיינו במצות "אתרי רבים להטות" (שמות כ"ג, ב'), שלעולם דעת החכמים המועטים תהיה כפופה למרבית. מרן רבנו **עובדיה יוסף** ע"ה רצה לאחד את כל הספרדים שכלם יקבלו עליהם הוראות מרן רבנו **יוסף קארו זצ"ל**, שכלם ילכו בדרך אחת. אמנם יש מנהגים בעדות מסוימות אבל בענייני הלכה כלם ילכו בעקבות פסקי שלחן ערוך.

נשמרים מן הטעות

מה הטעם שמהשמים מסכימים על ידיהם? כותב הרמב"ן שני טעמים. טעם ראשון, כדי שלא יתרבו המחלוקות והתורה לא תראה כפתי תורות חלילה, לכן ההלכה תהיה לפי פסיקתם אפלו אם טעו. בטעם השני כותב הרמב"ן דבר מדהים. "כי רוח ה' על משרתי מקדשו ולא יעזוב את חסדיו לעולם נשמרו מן הטעות ומן המכשול". דהיינו לא תצא תסקלה מתחת ידיהם של גדולי הדור וחכמי ישראל.

ראיתי בספר על תולדות חייו של הגאון "חתם סופר" רבי **משה סופר זצ"ל**, שפעם אחר שנתנו גט שנעשה על פיו, היתה איזו שאלה בגט, הרב פסק שהגט תקף, ואמר שודאי האמת כמותו. למה? כיון שמגיעות אליו הרבה מאד שאלות, ודאי הקדוש ברוך הוא לא יוציא תסקלה מתחת ידיו, במיוחד בענין חמור של מזמרים. (ועיין עוד בספר "טברא דמלכא" תחילת פרק ו' כיצא בזה).

מברק אמת?

זה לא רק בהלכה אלא גם בהנהגה. הראשון לציון הגאון רבי **יעקב שאול אליעזר זצ"ל** חבר כמה וכמה ספרים, "עולת איש" "מעשה איש" ועוד, והיה המנהיג הרוחני של עם ישראל בתקופתו. היו מתעצבים איתו על כל דבר. גם בימי האחרונים כשהיה סגי נהור והיה מעל גיל תשעים, עיניו הרוחניות וכוחותיו עמדו לו והיה מנהיג את עם ישראל. שלשה ימים לפני פטירתו, הגיע מברק בהול מהעיר 'נובומינסק' שבפולין, וכך נכתב במברק: אנכי רב בנובומינסק, מבקש ממעלתו בשם כל העדה כי בצרה גדולה אנחנו. לפני איזה חדשים נרצח פה אחד מפקידי הממשלה "נאצאלינק" שמו, והאחים **אליעזר ונח הורביץ** והאשה **מוטל** הנמצאים כעת בירושלים בבית **יצחק פרידמן** ממזריטש, העידו לפני נסיעתם מפני שנאה עדות שקר, כי חמשה נוצרים אשמים ברצח זה, ועל יסוד זה נשפטו כלם למיתה. אנו מבקשים ממעלתו לקרוא לאנשים אלה: אליעזר ונח הורביץ והאשה מוטל, לחקור אותם ולדרש מהם שידו שרק מפני שנאה עשו את הדבר הזה, ואז אפשר יהיה להציל ממות את הנדונים למיתה, ואת היהודים משנאה מחרפה ומפוגרום. להודיע כל זה לקונסול הרוסי בירושלים, למען יודיע זאת לטלגרפית למושל וארשה. כתבתי היא: **רבינו רבינוביץ** נובומינסק מחוז וארשה.

כשהראשון לציון קבל את המכתב, הוא התפלל על תכנה וסגנונה של הטלגרמה הזאת. הוא הסס, מי אמר שיש אנשים כאלה? המזכיר נסה לחפש לבדוק את אמתות הספור, ואכן מצא את אותם האנשים בירושלים. שאל אותם על פרטי הספור, והם ספרו שאכן הוא היה אדם אכזרי שונא ישראל, ועדותם אמת, חמשת הנוצרים הם שהרגו אותו. המזכיר חזר לרבו הראשון לציון וספר לו את הדברים. אמר לו הרב: "אני לא רוצה להחליט לבד, תקרא למנהיגי העדה ונראה מה לעשות".

התאספו כלם לבית הרב, כל אחד אומר את דעתו, שמע הרב את כלם ואמר: "רבותי! לעניינת דעתי המברק הזה מזוי מתחלתו ועד סופו. יכול להיות ששם הרב הוא אמת, אבל רשמו בשמו את המכתב בלי שידע, או שכפו עליו לחתום. אני חושב שמשפחת הרוצחים הם ששלחו את המכתב בשביל לקבל חנינה לבני משפחתיהם, ויקרה הפוך, אם נגיד שהם חוזרים בהם, הם יגידו שהיהודים העידו שקר ויעשו פרעות ביהודים". כיון מחשבה הפוך ממה שתשוב הנוכחים. שאלו: "מה נעשה?". אמר להם: "יש שני פתרונות, או לשתק ולא להשיב, או לומר להם מכיון שאני חכם באשי במדינה שבשליטה התרכית, נאסר עלי חסית להתערב במשפטה של מדינה זרה. תשובה כזאת לא תועיל ולא תזיק".

חכמה שהצילה

שמעו הרבנים את דעתו, אבל עדין לא כלם הסכימו. אמר להם הרב: "נשאל את רב האשכנזים הגאון רבי **שמואל סלאנט**, ונלך על פיו". הגיע המזכיר לביתו של הרב סלאנט, שאל אותם הרב לרצונו, וספר לו את הספור במלואו בלי לספר על הוכחות ועל דעתו של הראשון לציון. רבי שמואל חשב ואמר: "לפי דעתי המכתב הזה מזוי מראשו עד סופו, הרוצחים כתבו אותו. או שהרב שם לא יודע, או שאין קוה רב". שאל אותו המזכיר: "אז מה לעשות?". השיב הרב בדיקו כדברי הראשון לציון. שני נביאים בסגנון אחד.

מיד הודיעו לראשון לציון, והוא שמח שכונן לדבריו. הוא כתב מכתב שהוא לא יכול להתערב בגלל שאלו עניינים של מדינה זרה. זה היה גלילי ששי, ולאחר מכן בשבת נפטר הראשון לציון לבית עולמו.

שבועים אחר כך הגיע עתו ייחודי מרוסיה, וכתוב בו כך: הודות לפקחותם הערה של רבני ירושלים, לא הצליחו שונאינו ללכדנו ברשתם על ידי טלגרמות מזפות ששלחו להם בשם הרב שלנו, ועל ידי זה נצלנו מפרעות. לו היו הרבנים בירושלים טועים אחרי הטלגרמות, לא היה גבול למה שהיינו סובלים פה.

התורה אומרת "לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך ימין ושמאל". תבקש את החכם, תתייעץ איתו, תשאל אותו, ותשובת ה' תגיע לך על ידו. גדולי הדור צופים למרחוק, הם גבוהים ממנו ברות, הם רואים למרחקים. כמה גדול כחה של אמונת חכמים, לשמוע בקול דברי חכמים.

שכינה מדברת מתוך גרונה!

ידידי רבי **יצחק מוסאי** הי"ו ספר לנו על מורנו הגאון הרב **משה לוי זצוק"ל**, שכאשר אנשים היו מתעצבים איתו, לאחד היה אומר דבר אחד, ולאחר היה עונה על אותה שאלה תשובה אחרת. כשרבי יצחק שמע כך, שאל את הרב: "מדוע לכל אחד הרב ענה תשובה אחרת?". השיב הרב: "אינני יודע, זה מה שמשמים שמו בפ".

אדם שעמל בתורה, שמבטל את הגשמיות שלו לתורה הקדושה נהפך להיות אדם רוחני, שכינה מדברת מתוך גרונה. אדם שיש לו שאלה, תמייה, ספק או בעיה, ילך לתלמיד חכם אמתי שיושב כל היום ולומד תורה, וממנו יבקש עצה ותושייה. צריך לשים לב ולהזהר לא ללכת לכל מיני באבות לא מקבילים למיניהם שלא יודעים ממינים ומשמאלם, אלא רק לצדיקים עובדי ה' באמת.

ה' יצנו תמיד ללכת אחרי צדיקים אמתיים, ולעשות רצונו ה' בשמחה אמן.

למען הספר

מעשר תבואה וגם מעשר פרות ודקלות, וגם מעשר של כספים. [הערת המערכת. כן סבר מרן רבנו זצ"ל שנים רבות שיש לדייק במעשר בדיק, לא פחות ולא יותר, אמנם בשנים האחרונות שמענו מפה קדשו כמה פעמים שאם יוסיף על המעשר ויכנין שיהיה ל'עד חמש' (ולא יתן יותר מחמש) אין בזה בעיה, וכן היה נוהג בעצמו בשנותיו האחרונות]. "שמעון בנו אומר כל ימי גדלתי בין החכמים ולא מצאתי לגוף טוב אלא שתיקה" (משנה י"ז). אומרים שזה רש"י ג' [רבן שמעון בן גמליאל] הנהרג, יש שני רש"י ג', וזה רש"י ג' שתיקה בימי חורבן בית שני ונהרג על ידי הרומאים ימח שמם. אומרים שהחכם הזה - אין לנו ממנו בתלמוד [בגמרא] שום משפט, חוץ מזה [מהמשפט שאמר כאן]. הוא קים בעצמו "לא מצאתי לגוף טוב אלא שתיקה"..." "ולא המדרש הוא העקר אלא המעשה" - אומרים מי שעושה דרשה ולא מספר [גם] ספורים, אגונים בורחים. העקר זה המעשה... אבל זה לא הפשט. הכוונה היא שאם אדם דורש יפה, אומר דברים טובים ולמעשה לא עושה את זה, זה לא שווה כלום. כל מלה שאמרה אומר, צריך שיהיה לה פסוק, אחר כך צריך המעשה כמו שצריך. "וכל המורה דברים מבאי חטא" - מלה נוספת יכולה לגרום לאדם חטא. חנה אמרה בתפלתה על שמואל כשהיה בן שנתים "ונראה את פני ה' וקשב שם עד עולם" (ש"א א' כ"ב). למה אמרה "עד עולם"? מספיק לומר "ויקשב שם" והירושלמי אומר (ברכות פ"ד ה"א) שבגלל שאמר "עד עולם", שמואל הנביא חי חמשים ושתים שנה. למה? כי עולם זה לעולמו של יובל [שהוא חמשים שנה]. הוא היה בן שנתים, פלס חמשים, חי חמשים ושתים. לכן אדם יתפלל בדיק, (בית נאמן גליון 457 אות י' והלאה).

"רבן גמליאל היה אומר עשה לך רב והסתלק מן הספק" (אבות פרק א' משנה ט"ז) - תעשה לך רב שיפסק לך, אם יש לך ספק ואין לך כח להכריע תפנה לרב. יש מי שאומר וראה משפיל לך דין ח"ב) בדרך רמז, שאם אדם אוכל מעט, הוא לא יודע אם זה כזית או לא כזית, כמה זה כזית? אחד אומר ארבעה גרם, (כי הזיתים של צפת הם ארבעה סמ"ק...), אחד אומר עשרה גרם, אחד אומר שנים עשר, אחד אומר שמונה עשר, אחד אומר עשרים ושבע. לכן "עשה לך רב - תאכל הרבה - והסתלק מן הספק" למה תקח ולא תדע? זה פשוט דרך רמז, אבל הפשט הוא שאם יש לך שאלה תפנה לרב. "ואל תרבה לעשר אמדות" - כשאתה נותן מעשר אל תתן מאומה, תתן בדיק. וזה גם במעשר כספים, יש לו מקור במדרש. תוספות דף ט' ע"א ד"ה עשר) מביאים דבר כזה. הרבה אנשים אומרים, אני נותן מעשר ואני לא מתעשר. חכמים אמרו "עשר בשביל שתתעשר", מי שלא מתעשר, הוא לא יודע איך לתת מעשר, נותן באמז, ואומר: אני נותן יותר. אל תתן יותר! מרן [הבית יוסף] כותב (בשו"ת אבן רוכל סי' ג') לא לתת מאומה, תתן בדיק את המעשר, כי יש למעשר סוד ביסוד. יש דרך שאדם ידע בדיק, אם יש לאדם כסף סגור בבנק, ונתנו לך רוחים חמשה שקלים וצריכים ושלש אגורות, תרשם את הסכום הזה. ואין תתן מזה מעשר? יצטרפו לטכום גדול ותתן. תמיד יהיה לך חשבון מדק. מי ששומע בקול חכמים מריות. כתוב "טוב איש חונן ומלוה וכלכל דבריו במשפט" (תהלים קי"ב, ה'). מה זה וכלכל? כלכל - עשרה (י' - 10) מתוך מאה אחוז [כלכל גימט' 100]. "כי לעולם לא ימוט" (שם פס' ו'), כשאתה נותן עשרה אחוז כמה נשאר לך? תשעים אחוז, ראשי תבואת "כי לעולם לא ימוט". אל תעשר באמז, גם

מאחורי הבית

מצאנו (משלי ח' י"ז). מי שאוהב אותי, אני אוהב אותו. מי שהוא משפחתי ומעריב בעסק התורה, הוא ימצא אותי, אני ממצא את עצמי אליו. איך הוא זכה לכל המעלות האלה? איך הוא הגיע לכל זה? מחמת שלמד תורה לשמה בלי הפסקה, בלי פרסומת, בלי שום דבר, כלו קדש קדשים. רק עוסק בתורה בלבד, ושום דבר אחר לא מענין אותו. ויותר מזה, עוסק בתורה ומדקדק בקיום המצוות, שחש ושלם לא יקבל בשום אסור בעולם. שאלתי פעם שאלה קטנה, אנהנו אומרים בפרשת ציצית "וראיכם אותו וזכרתם את כל מצות ה' ועשיתם אתם", ואחר כך כתוב: "ולא תתרו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם" (במדבר ט"ו, ט"ז). "מה ענין שמטה אצל הר סיני?" מה ראית בתורה הקדושה לכתב "ולא תתרו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם" בפרשת ציצית? מה הקשר ביניהם? אבל הקשר ביניהם הוא עצום, זה מחבר לחלוטין מאה אחוז. למה? כי על מצות ציצית כתוב שמי שמקיים אותה הוא זוכה לקיים את כל התורה והמצוות, "וראיכם אותו וזכרתם את כל מצות ה' ועשיתם אתם". והתורה הקדושה אומרת שמי שלא שומר על קדשות עיניו, זה בדיק ההפך הגמור מראית הציצית של הקדושה, הוא עובר על כל התורה כלה, ואת כל מה שלמד, ואת כל מה שעשה, הוא מאבד את הכל. זה כתוב בתורה: "ולא תתרו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם, אשר אתם זנים אחריהם, למען תזכרו ועשיתם את כל מצותי". אם אתה לא שומרת על עיניך, ממילא אתה תשכח ותאבד את הכל, תעבר על כל התורה והמצוות. אז הציצית מבטיחה לשמירת כל המצוות ולמוד כל התורה, ואילו חסר שמירת העינים מבטיח לעבר על כל התורה כלה.

מרן רבי מאיר היה קדש קדשים, שומר על הקדושה, על הטהרה, על נקייו עינים. עיניו כל הזמן נמצאים בתוך הספר, עוסק בתורה הקדושה, לא מותר על זה בשום אופן. (מדברי הגאון הגדול רבי יהודה כהן שליט"א ראש ישיבת יקריר וירושלים. באזכרת השבעה למרן רבנו הגדול זצ"ל. בית נאמן גליון 457).

כבוד הרבנים הגדולים והצדיקים, גדולי מאורי הדור, צריכים לשמור את דבריהם כדי להפריע עוד ועוד את גדלתו של מרן ראש הישיבה זכר צדיק וקדוש לברכה לחי העולם הבא. יש לי רב שאלה קטנה לשאל, כיצד זכה מרן רבי מאיר זצ"ל לכל המעלות הנפלאות והגדולות שכלם מרבים לספר ולא מצליחים לומר את כל מעלותיו? בפרק ו' במסכת אבות בפרק קנן תורה כתוב (במשנה א'), "רבי מאיר אומר, כל הלומד תורה לשמה, זוכה לדברים הרבה. ולא עוד, אלא שכל העולם פלו פדאי הוא לו, נקרא רע, אהוב... ועוד. רבי מאיר אומר, מי שלומד תורה לשמה, "כאשר צניח ה' אלוקי" (דברים ד', ה'), הוא זוכה לדברים הרבה, כמו שמבארים שם המעלות והיתרונות שלו. אבל הוא אומר עוד: "ולא עוד, אלא שכל העולם פלו פדאי הוא לו". המדרש שמואל שואל, מה זה "כל העולם פלו פדאי הוא לו"? אז הוא כתב וגם אחרים כתבו את זה, שהכונה היא שאלו לא נברא העולם מתחלת ברייתו עד היום אלא בשביל החכם הצדיק הזה שלומד תורה לשמה "כאשר צניח ה' אלוקי". כל העולם פלו - קרוב 6000 שנה! - אם לא נברא אלא עבור האיש הזה בלבד שעוסק בתורה לשמה, הקדוש ברוך הוא אומר "טוב שבראתי את עולמי, בשביל היהודי הזה שעוסק בתורה לשמה". אז אם הקב"ה אומר שפדאי לברא את כל העולם פלו בשבילו, אז יכולים להבין כמה המדרגה היא גדולה ועצומה. מי שעוסק בתורה לשמה "כאשר צניח ה' אלוקי", לא בשביל הכבוד, לא בשביל הכסף, ולא בשביל הפרסומת, שום דבר. ללמד תורה "כאשר צניח ה' אלוקי" כל העולם פלו פדאי הוא לו, הוא נקרא רע, ה' יתברך שתף אתו בבריות העולמות, הוא אהוב, אהובו של השם יתברך, השם יתברך אוהב אותו. כל הצדיקים האלה בשביל מי שעוסק בתורה לשמה, ולומד את התורה ברציפות, בלי הפסקה, לדבר חס ושלום באמצע הלמוד.

מרן ראש הישיבה זצ"ל זכה ללמוד תורה לשמה, ללמוד ברציפות בלי שום הפסקה, משום כך הוא היה רע אהוב לה' יתברך. התורה הקדושה אומרת "אני אהבי אהב ומשחרי